



Visuel og taktil kontakt hos individuelt opstaldede kalve



Billede: Lensink, CASE



Kalves biologi og behov

Det er almindelig praksis i malkekvægssektoren at adskille kalve fra deres mor kort efter fødslen og holde dem i individuelle bokse i de første uger af deres liv. Denne rutine ser imidlertid bort fra kvægets sociale natur og begrænser kraftigt eller udelukker endda social kontakt mellem en kalv og andre voksne eller unge artsfæller.

Direktiv 2008/119/EF henviser specifikt til visuel og taktil kontakt. Visuel kontakt er et af de vigtigste kommunikationsmidler hos kvæg og kan involvere bevægelser af hele kroppen eller kun dele af den. Især hovedets position i forhold til kroppen spiller en vigtig rolle. Taktil kommunikation er blevet beskrevet som vigtig i forbindelse med tilknytnings- (f.eks. gensidig hudpleje mellem individer) og legeadfærd.

I (næsten) naturlige omgivelser kan man observere forskellige interaktioner mellem en kalv og dens flokkammerater (dvs. dens mor, andre voksne eller unge dyr). Unge kalves afstand til deres mødre øges gradvist med alderen, mens det sociale forhold til andre flokmedlemmer styrkes. Interaktioner mellem kalve finder sted under leg, græsning og hvile, og der ser ud til at være et højdepunkt i den tid, kalve tilbringer i nærheden af andre kalve, når de er mellem 2-7 uger gamle.

Kalve deltager i legeadfærd (f.eks. hovedstød, bestigning, hop, løb, ikke-aggressiv jagt på andre kalve), som stiger i hyppighed i løbet af de første to uger. Før kalvene er 2 måneder gamle, er interaktionerne mellem kalvene stort set ikke-agonistiske, men aktiviteter, der ligner slåskampe (dvs. "mock fighting"), forekommer allerede fra 2 ugers alderen.

Det blev vist, at malkekcalve er motiverede for social kontakt i løbet af de første 8 uger af deres liv. Under et forsøg blev det påvist, at kalve er mere motiverede (dvs. de arbejder hårdere) for ubegrænset social kontakt med en artsfælle end for kontakt med artsfællens hoved kun gennem metalstænger. Desuden er der beviser for, at social isolation i spædkalvestadiet er forbundet med unormal adfærd og udviklingsproblemer, og derfor er social kontakt tidligt i livet nøglen til normal udvikling.



Lovmæssige krav

Rådets direktiv 2008/119/EF af 18. december 2008 om fastsættelse af mindstekrav for beskyttelse af kalve gør det klart, at kalve, der er ældre end 8 uger, ikke må opstaldes individuelt. Desuden må individuelle bokse til kalve (undtagen bokse til isolering af syge dyr) ikke have faste vægge, men skal have skillevægge med åbninger, som giver kalvene mulighed for direkte visuel og taktil kontakt.



Metode

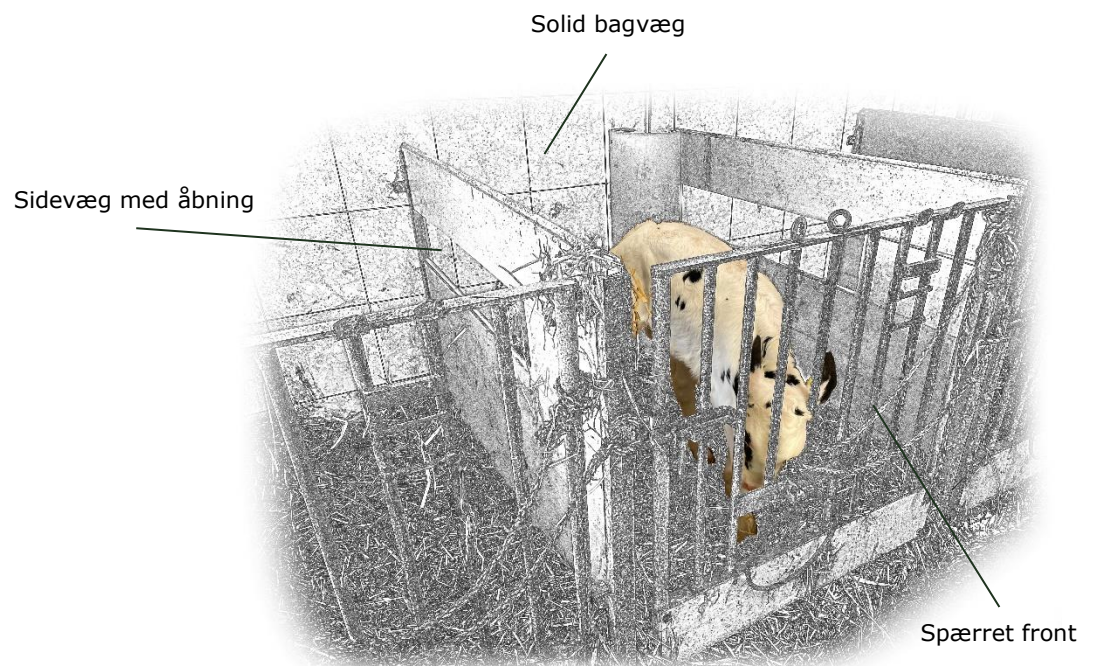
Individuelle bokse (indendørs) eller hytter (udendørs) til opstaldning af kalve kan helt eller delvist begrænse den visuelle og taktile kontakt mellem dyrene. Kvaliteten af både den visuelle og taktile kontakt afhænger af staldsystemets udformning. Derfor bør man vurdere "graden af begrænsning", som dyrene udsættes for, sammenlignet med ubegrænset kontakt i sociale (fælles) stalde til kalve.

Retningslinjer for vurderingen findes i **indikatorfaktaarket "Visuel og taktil kontakt mellem kalve"**.

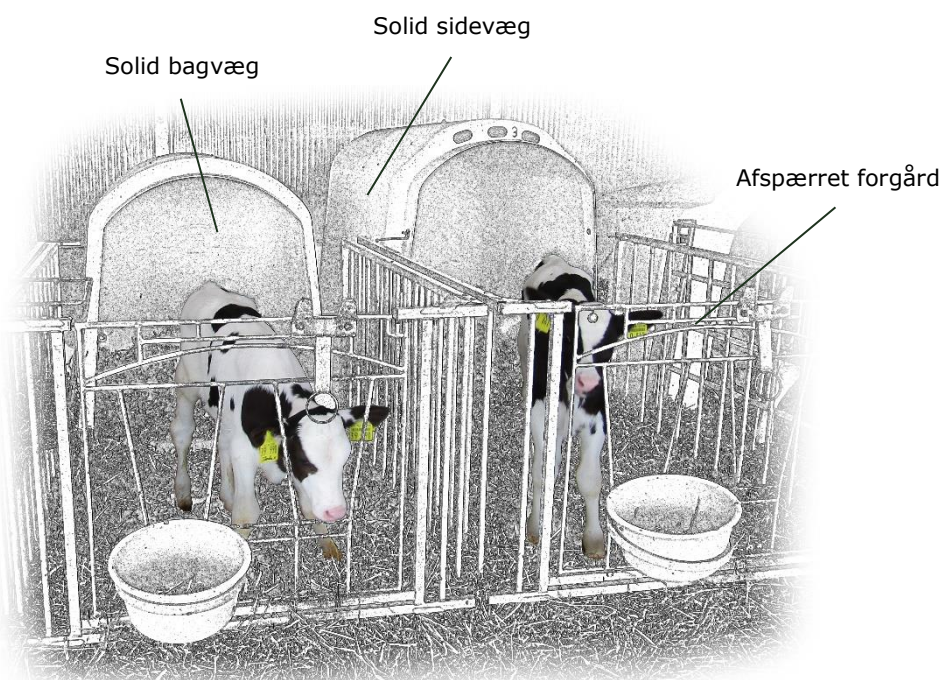
Fokusområder for inspektion

Strukturelle træk ved bokse eller hytter til individuel opstaldning af kalve kan bruges til at vurdere niveauet af visuel og taktil kontakt mellem dyrene.

- For-, side- og bagvægge vurderes for deres potentiale til at give visuel og taktil kontakt.



Figur 1: Eksempel på sti til individuel indendørs opstaldning



Figur 2: Eksempel på hytte med forgård til individuel udendørs opstaldning

Lovmæssige krav

Rådets direktiv 2008/119/EF af 18. december 2008 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve.

" I dette direktiv fastsættes mindstekrav med hensyn til beskyttelse af kalve, der holdes indelukket med henblik på avl og opfedning."

(Artikel 1)

"(...) »kalve«: et kreatur på indtil seks måneder"

(Artikel 2, stk. 1.)

"(...)

(a) Kalve må ikke holdes i enkeltbokse efter otteugersalderen, medmindre en dyrlæge har attesteret, at deres helbred eller adfærd kræver, at de holdes isoleret for at blive behandlet. En enkeltboks til en kalv skal være mindst lige så bred som den stående kalvs højde over skulderkammen, og den skal være mindst lige så lang som kalvens kropslængde målt fra mulens forkant til den bageste del af *tuber ischii* (sædebensknuden) multipliceret med 1,1.

Enkeltbokse til kalve (med undtagelse af bokse, der benyttes til isolering af syge dyr) må ikke være forsynet med massive vægge, men skal være forsynet med skillevægge med åbninger, der giver kalvene mulighed for at se og røre andre kalve;"

(...)

Bestemmelserne i første afsnit gælder dog ikke for:

(a) bedrifter med mindre end seks kalve;

(b) ammekalve, der holdes hos moderen.

(Artikel 3, stk. 1.)



Referencer

- Bøe, K. E., & Færevik, G. (2003). Grouping and social preferences in calves, heifers and cows. *Applied Animal Behaviour Science*, 80(3), 175–190. [https://doi.org/10.1016/S0168-1591\(02\)00217-4](https://doi.org/10.1016/S0168-1591(02)00217-4)
- Bouissou, M. F., Boissy, A., Le Neindre, P., & Veissier, I. (2001). The social behaviour of cattle. In L. J. Keeling & H. W. Gonyou (Eds.), *Social behaviour in farm animals* (1st ed., pp. 113–145). Wallingford: CABI Publishing.
- Chua, B., Coenen, E., Van Delen, J., & Weary, D. M. (2002). Effects of Pair Versus Individual Housing on the Behavior and Performance of Dairy Calves. *Journal of Dairy Science*, 85(2), 360–364. [https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302\(02\)74082-4](https://doi.org/10.3168/jds.S0022-0302(02)74082-4)
- Costa, J. H. C., von Keyserlingk, M. A. G., & Weary, D. M. (2016). Invited review: Effects of group housing of dairy calves on behavior, cognition, performance, and health. *Journal of Dairy Science*, 99(4), 2453–2467. <https://doi.org/10.3168/jds.2015-10144>
- European Commission. Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves (2009). Brussels.
- Holm, L., Jensen, M. B., & Jeppesen, L. L. (2002). Calves' motivation for access to two different types of social contact measured by operant conditioning. *Applied Animal Behaviour Science*, 79(3), 175–194. [https://doi.org/10.1016/S0168-1591\(02\)00137-5](https://doi.org/10.1016/S0168-1591(02)00137-5)
- Jensen, M. B. (2018). The role of social behavior in cattle welfare. In C. B. Tucker (Ed.), *Advances in Cattle Welfare* (pp. 123–156). Duxford: Woodhead Publishing.
- Sato, S., Wood-Gush, D. G. M., & Wetherill, G. (1987). Observations on creche behaviour in suckler calves. *Behavioural Processes*, 15(2–3), 333–343. [https://doi.org/10.1016/0376-6357\(87\)90017-9](https://doi.org/10.1016/0376-6357(87)90017-9)
- Vitale, A. F., Tenucci, M., Papini, M., & Lovari, S. (1986). Social behaviour of the calves of semi-wild Maremma cattle, *Bos primigenius taurus*. *Applied Animal Behaviour Science*, 16(3), 217–231. [https://doi.org/10.1016/0168-1591\(86\)90115-2](https://doi.org/10.1016/0168-1591(86)90115-2)
- Whalin, L., Weary, D. M., & von Keyserlingk, M. A. G. (2021). Understanding Behavioural Development of Calves in Natural Settings to Inform Calf Management. *Animals*, 11(8), 2446. <https://doi.org/10.3390/ani11082446>

